

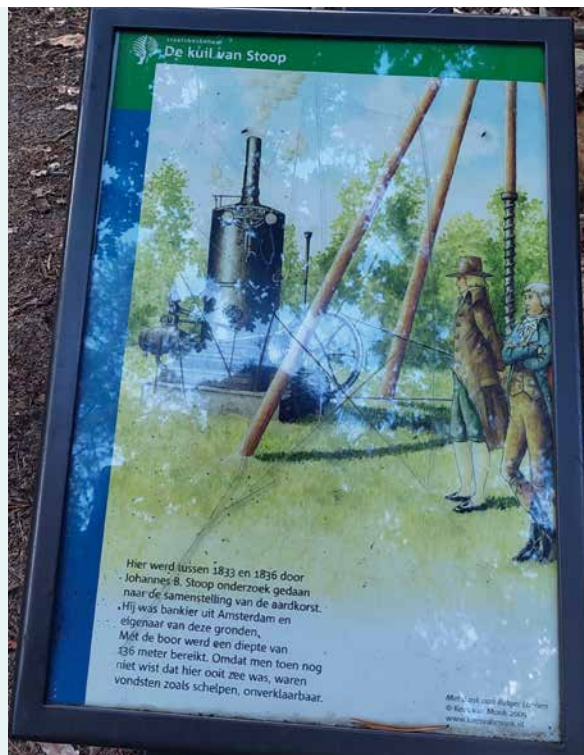

Fred Kistenkas

DUIZENDKNOOP

Definitief gestopt met decennialang hoorcolleges geven, wil de traditie van de leerstoelgroep dat je een voor vakgenoten interessant afscheidswandelingetje plus borrel organiseert ergens vlakbij je huis. In mijn geval niet moeilijk: om de hoek ligt het Beauforthuis, een ruig theatercafé dat iedere bosbouwer nog wel zal kennen van de KNBV-pubquiz. Oversteken en in de Boswachterij Austerlitz is genoeg 'vakgenoterigs' te zien. Langs een oude werkschuur van Staatsbos-beheer, een groot beukenbos waar de afgelopen twee eeuwen geen enkel beheer nodig was ("makkelijkste beheertype want totaal geen ondergoei"), een antieke hoogzit met verwaarloosde wildakker en een oude overwoekerde klinkerweg uit de tijd van het Napoleontische legerkamp rond 1800 (ik noem het altijd de *via appia* van Zeist) kom je bij de Kuil van Stoop. Totaal onbekend bij het grote publiek maar toch een gewild voorbeeld van een typisch Wageningse dingetje: grondboren. Ja, maar dan wel met een stoommachine in 1833. We zijn het erover eens dat men in dit bos bovenop de stuwwal waarschijnlijk veel podzol-bodemprofiel en wat Scandinavisch grind omhoog heeft gehaald.

Met zoveel Wageningse bosbouw en bodemkundige eigenaardigheden in een vergeten en stil stukje bos hou je de aandacht wel vast, merk ik. Het Beauforthuis was zelf trouwens ook een landbouwschool in die dagen en dus bijna het Wageningen van de 19^e eeuw geworden: landbouwuniversiteit van Austerlitz en Zeist, brrr. Het informatiebord bij de kuil leidt tot hilariteit waar het vermeldt dat men tot 136 meter

Foto's Fred Kistenkas

diepte kwam en opeens schelpen tegenkwam. Onverklaarbaar in die dagen, omdat men niet wist dat er vroeger zee was.

Dan gaat het mis en wordt het toch weer serieus, en dus saai. Op de terugweg komen we langs een drukke weg waar de gemeente Zeist aan het bouwen is. Overal Japanse duizendknoop. We vinden ook de oorspronkelijke duizendknoopgaard, die door de gemeente vrolijk is gemaaid en verspreid over het hele bouwterrein. "Is de gemeente niet aansprakelijk voor zoveel domheid, Kistenkas?" Nou nee, overheidsinstanties hebben geen wettelijke plicht om duizendknoop actief te bestrijden. Toevallig net een webinar voor *Koninklijke Stadswerk* over gegeven¹, dus nog veel te veel parate kennis in het hoofd over jurisprudentie waarin de rechter voortdurend schadevergoeding en verplichte gemeentelijke bestrijding afwijst.

Ik leg als een vakidoot de recente uitspraken over de gemeenten Oldambt en Tynaarlo uit.² Via de privaatrechtelijke weg van het aansprakelijkheidsrecht en de onrechtmatige overheidsdaad kom je er dus niet. Hoe dan wel? Nou, via de publiekrechtelijke weg zou het wel kunnen, maar dan heb je een nieuwe wettelijke toets nodig, een soort *nee, tenzij*-toets weer naar het voorbeeld van de habitattoets: er mag niet gebouwd worden voordat geïnventariseerd is op invasieve exoten en hoe die verwijderd of althans redelijkerwijs beheersbaar kunnen worden.

Is die er dan nog niet? Nee, zowel niet in de Wet Milieubeheer als in de voorgestelde Omgevingswet. En bovendien ook niet in EU-wetgeving zoals die van de Invasieve Exotenverordening. Wordt dat niet eens tijd dan? Eh, ja misschien toch wel. Hoe pakken we dat dan aan? Over schrijven en bij LNV neerleggen?

Wat een vreselijke nerd is hier aan het woord. Een uit de hand gelopen mini-veldcollege, terwijl dat helemaal niet de bedoeling was. En het begon nog wel zo goed. Gelukkig is er na afloop bier in het Beauforthuis en wordt er toch weer gelachen.

fred.kistenkas@wur.nl

1 Is nog terug te zien op www.stadswerk.nl (webinar 'Juridische aspecten bij de bestrijding van invasieve exoten').

2 Voor de liefhebbers: Rb Noord-Nederland, 17 november 2021 (Oldambt) en 26 juli 2022 (Tynaarlo).

